(נ) לְתוֹךְ הַתַּנּוּר (נא) עָרֵב שַׁבָּת עִם חַשַּׁכָה, וְאִם עָשָׂה כֵּן אֲסוּרִים לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ:

רנה הֲכָנַת הָאֵשׁ קֹדֶם הַכְנָסַת שַׁבָּת. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א [*] (א) [א]אֵין עוֹשִׂין מְדוּרָה מַעֲצִים סְמוּךְ לַחַשַּׁכָה (ב) עַד שֶׁיְּצִית בָּהֶן הָאוּר בְּעֶנְיָן שֶׁתְּהֵא הַשַּׁלְהֶבֶת עוֹלָה מֵאֲלֶיהָ (ג) [ב]בְּלִי סִיּוּעַ עֲצִים אֲחֵרִים, וְאִם הוּא עֵץ יְחִידִי [ג]צָרִיךְ שֶׁיֶּאֱחֹז הָאוּר (ד) בְּרֹב עָבְיוֹ וּבְרֹב הָקֹפוֹ. [ד]וְאִם לֹא הַדְּלָקָה כָּל כָּךְ, (ה) אָסוּר לֲהָנוֹת בָּהּ (ו) בְּשַׁבָּת גּוּפָהּ שֶׁמָּא יְחַתֶּה בָּהּ וְיָנִיד הָעֵצִים כְּדֵי שֶׁתַּעֲלֶה הַשַּׁלְהֶבֶת. (ו) וּכְשֶׁהַדְּלָקָה (ז) [ה]יָכוֹל (ג) לְהִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּהּ בְּשַׁבָּת וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרָהּ, בֵּין אִם הִיא עַל גַּבֵּי קַרְקַע אוֹ עַל גַּבֵּי הַמְּנוֹרָה, (ח) וַאֲפִלּוּ הִיא מִדְּבָרִים שֶׁאֵין עוֹשִׂין מֵהֶם פְּתִילָה לְשַׁבָּת:

ב [ו]יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁכָּפָחֻמִין אֲפִלּוּ לֹא אָחֲזוּ בָּהֶם הָאוּר אֶלָּא כָּל שֶׁהוּא שָׁרֵי, מִפְּנֵי שֶׁהֵם דּוֹלְקִים וְהוֹלְכִים:

ג [ז]מְדוּרָה (ט) שֶׁל זָפֶת וְשֶׁל גְּפְרִית (י) וְשֶׁל קַשׁ וּגְבָבָא, אֲפִלּוּ לֹא אָחֲזוּ בָּהֶם הָאוּר אֶלָּא כָּל שֶׁהוּא שָׁרֵי, וְכֵן מְדוּרָה שֶׁל קָנִים וְשֶׁל גַּרְעִינֵי תְּמָרִים (יא) [ח]כְּשֶׁהֵם מְפֻזָּרִים, אֲבָל אִם הֵקָּנִים אֲגֻדּוֹת וְהַגַּרְעִינִים בְּסַל, צְרִיכִים שֶׁיְּצִית בָּהֶם הָאוּר עַד שֶׁתְּהֵא הַשַּׁלְהֶבֶת עוֹלָה מֵאֲלֶיהָ. [ט]וְיֵשׁ אוֹמְרִים בְּהֶפֶךְ:

בֵּאוּר הַלָּכָה

א (ב) **בְּשַׁבָּת.** פְּרוּשׁ אֲפִלּוּ הַדְלָקָה אַחַר כָּךְ לְגַמְרֵי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״כ): (ג) **בְּשָׁעוּר.** פְּרוּשׁ כְּדֵי הַשַּׁבָּת: (ד) **לְהִתְחַמֵּם.** וּמִכָּל מָקוֹם אֵין לֵישֵׁב סְמוּךְ אֵצֶל זַנְבוֹת הָאוּדִים, כִּי יֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁיּוּצַּג בָּהֶם כְּדֵי שֶׁיִּבְעֲרוּ הַיטֵב כְּדַרְכָּן שֶׁעוֹשִׂין בְּמְדוּרָה שְׁמְהַפְּכִין שֶׁלֹּא תִּכְבֶּה. ש״ז סִימָן רע״ה סָעִיף קָטָן ו׳ עַיֵּן שָׁם:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [בשו״ע] אֵין עוֹשִׂין מְדוּרָה מֵעֵצִים כו׳. וְכָתַב בְּרַבֵּנוּ יוֹסֵף (סק״א) בָּשָׁם הָרַב מַהֲרִ״י מוּלְכּוֹ בִּתְשׁוּבָה כָּתַב יֵשׁ שְׁמִי שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲרָכָת עֵצִים וּמַדְלִיק מֵרָחוֹק חֶבֶל אֶרֶךְ וּכְשֶׁמַּגִּיעָה הָאֵשׁ אֵצֶל הַמַּעֲרָכָה בּוֹעֶרֶת בָּעֵצִים [אם] מֻתָּר לִקַּח מֵהֶם אוֹ לְהוֹסִיף, [וְהָעֲלָה שָׁם דְּמֻתָּר] וְאֵין כָּאן לֹא מִשּׁוּם מְכַבֶּה וְלֹא מִשּׁוּם מַבְעִיר, וְכֵן כָּתַב הַשּׁוּר סִימָן תק״ב מְדוּרָה הֶעֲשׂוּיָה מֵעֵצִים דַּקִּים מֻתָּר לְהַסִּיר מֵהֶם כָּל זְמַן שֶׁלֹּא אָחֲזוּ בָּהֶם הָאוּר, וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף שָׁם (ד״ה וּמ״ש רבינו מדורה) וְהוּא הַדִּין הָכָא, וּבְוַדַּאי דְּמִירֵי דְּלֵיכָּא מְשׁוּם מַקָּצָה עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

חַיִּים וְהָיָה רָאוּי לִהְיוֹת דִּינָם כְּפֵרוֹת הַנֶּאֱכָלִים חַיִּים לְעֵיל בְּסָעִיף ד׳, (מו) מִכָּל מָקוֹם אֵינָם טוֹבִים כָּל כָּךְ כְּפֵרוֹת וּמִנְהֲגֵי לָהֶם הַחֲמוּם הָרַבֵּה וְיֵשׁ בָּהֶם גְּזֵרַת חִתּוּי: (נ) [ו]תּוֹךְ הַתַּנּוּר. וּבַתַּנּוּר שֶׁלָּנוּ כְּשֶׁהוּא גָּרוּף וְקָטוּם אוֹ כְּשֶׁהוּא טוּחַ בְּטִיט שָׁרֵי, וְכַנַּ״ל: (נא) **עָרֵב שַׁבָּת עִם חַשַּׁכָה.** אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ שְׁהוּת שֶׁיִּתְחַמֵּמוּ (מז) קֹדֶם בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, (מח) אַף שֶׁלֹּא יִתְחַמֵּמוּ כָּל צָרְכָּן. (מט) וְכֵן אָסוּר לִתֵּן מַיִם לְתוֹךְ הַקְּדֵרוֹת שֶׁבַּתַּנּוּרִים עֶרֶב שַׁבָּת עִם חַשָּׁכָה, אַף עַל גַּב דְּמִתְבַּשְּׁלִין רַק שֶׁלֹּא יִפָּקַע הַקְּדֵרָה מֵהַחֹם שֶׁבַּתַּנּוּר וּלְמַאי יְחַתֶּה, מִכָּל מָקוֹם הָא הַדֶּרֶךְ הוּא שֶׁמַּדִּיחַ בָּהֶם הַכֵּלִים וְחַיְישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה בְּהַתַּנּוּר כְּדֵי שֶׁיִּתְחַמְּמוּ הַמַּיִם, וּלְכָךְ צָרִיךְ לִזָּהֵר לִתֵּן שֶׁיִּתְחַמְּמוּ בְּמֶקְצָת מַבְעוֹד יוֹם:

א (א) **אֵין עוֹשִׂין מְדוּרָה וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין אִם רוֹצֶה לְהַפִּיק אֵז הַתַּנּוּר שֶׁל בֵּית הַחֹרֶף נַמִּי דִּינוֹ כִּמְדוּרָה, אֶלָּא אִם כֵּן הַתַּנּוּר טוּחַ בְּטִיט דְּאָז שָׁרֵי [תּוֹסָפֶת שַׁבָּת (סק״א)], וּמַשְׁמַע דְּאִם יֵשׁ שְׁעוּר סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה שֶׁתְּהֵא שַׁלְהֶבֶת עוֹלָה מֵאֲלֶיהָ, שֶׁפִּיר דָּמֵי אַף בְּתַנּוּר שֶׁאֵינוֹ טוּחַ בְּטִיט. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דִּלְכַתְּחִלָּה נָכוֹן לְמִנַּע מֵהַפֶּסֶק סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אַף בְּאֹפֶן זֶה אֶלָּא יִרְאֶה שֶׁיִּהְיֶה אַף גְּמַר הַהֶפֶסֵק בְּחֹל, דְּמָצוּי הוּא שֶׁנִּשְׁאָר אַחַר כָּךְ אֵיזֶה בַּתַּנּוּר (פ) וּמַכְרָח הוּא לְכַבּוֹתָן לְבַסּוֹף עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקָרֵר הַתַּנּוּר אִם יַמְתִּין עַד שֶׁיִּכְלוּ לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ נָכוֹן לְהָבִיא עַצְמוֹ לָזֶה לְכַתְּחִלָּה. וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לְהָא שֶׁמַּתִּירִין לְהַפִּיק בְּשַׁבָּת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי לְכַתְּחִלָּה בַּמְּדִינוֹת הַקָּרוֹת, דְּהָתָם אֵין לוֹ עֲצָה אַחֶרֶת דְּמַה שֶׁהַפִּיק אָתְמוֹל כְּבָר נִתְקָרֵר, אֲבָל הָכָא הֲרֵי יָכוֹל לְהַפִּיק מִקֹּדֶם, אִם לֹא שֶׁהָיָה אָנֹס בָּזֶה: (ב) **עַד שֶׁיְּצִית וְכוּ׳.** דְּאִי לָאו הָכִי חַיִּישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה וְיָנִיד הָעֵצִים

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מ (מו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כו) בְּתַרְוִיהוּ קָאָמַר, וְאַף דְּתַרְוַיְיהוּ עוֹד תַּרְוַיְיהוּ הָעִקָּר כְּתַרְוַיְיהוּ קָאָמַר דְּכֵן מוּכָח בְּמָרְדְּכַי (פ״ג סי׳ ש) [וַהֲגָהָ״ז (קו״א סק״ג)], עַיֵּן שָׁם שֶׁהֵבִיא עוֹד רְאָיוֹת]: (מז) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סי׳ תנ״ג ס״ק מ״א): (מח) הֵיינוּ לְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הָרַב לְעֵיל בְּרנ״ג (ס״א) דְּבִתְבַשִּׁיל לֹא בְּעֵינַן שֶׁיִּתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וְכֵן הוּא הַדִּין בְּחַמִּין כִּדְאִיתָא בְּגֶמָרָא (לז:), אֲ]וְחַשְׁעוּר בָּזֶה עַיֵּן לְעֵיל בְּבֵאוּר הֲלָכָה בְּרנ״ג בְּסָעִיף א׳ (ד״ה ונהגו להקל): (מט) מָגֵן אַבְרָהָם (שם). וְאַף דְּאֵלֶיהָ רַבָּה (ס״ק כב) מְצַדֵּד לוֹמַר דְּלַהֲדָחָה לֹא חַיְישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה, כַּמָּה אַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם לַהֲלָכָה. נ]וְאִפְשָׁר דְּשִׁעוּר הַדְּחָק אִם שָׁכַח לִתֵּן מִקֹּדֶם יָכוֹל לִסְמֹךְ עַל זֶה אַף שֶׁיִּתֵּן קֹדֶם שְׁקִיעַת הַחַמָּה:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (סט״ו) כתב שהשיעור הוא שיוכלו להתחמם חצי חימומם מבעוד יום. **ב]** ובשו״ע הרב (סט״ו) כתב: ואם עבר ונתן אפילו בשוגג ולא נתחממו שליש חימומם מבעוד יום אסור אפילו להדיח בהם כלים עד למוצאי שבת בכדי שיעשו (ומכל מקום אם נתנם שם קודם שהוסק התנור אפשר שיש להקל אם היה שוגג). וראה בסוף סימן רנ״ט שכתב לגבי נתינת מים לקדרה שבתנור: אפילו נתנם בערב שבת סמוך לחשכה אחר שהוסק התנור אסור ליהנות מהם עד למוצאי שבת בכדי שיעשו. **ג]** ובשו״ע הרב (סי׳ עה״ס ס״ו) אסר להתחמם בסמוך לזבות האודים. **ד]** ובשו״ע הרב (ס״ד) הביא רק את הדעה הראשונה שבשו״ע, וביאר בקונטרס אחרון (סק״א) שגם השו״ע סובר כדעה זו להלכה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah